Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

PÄÄTÖS
KALASTUKSEN RAJOITTAMISESTA

POSELY/3724/2021

28.12.2021 VARELY/8982/2021

ASIA **KALASTUSRAJOITUKSET KUOLIMON NIERIÄKANNAN SUOJELEMISEKSI**

TAUSTAA

Saimaannieriä jäi eristyksiin Vuoksen vesistöön jääkauden jälkeisissä kehitysvaiheissa. Kanta taantui kalastusmenetelmien kehittyessä niin voimakkaasti, että se hävisi kokonaan monin paikoin Saimaasta ja uhkasi hävitä myös Kuolimosta. Samaan aikaan myös viljelyssä olevaa emokalastoa uhkasi vähittäinen häviäminen. Kuolimon nieriän geneettinen perimä on erityisen arvokas, sillä se on sopeutunut paikallisiin olosuhteisiin. Mikäli kanta häviäisi, ei muualta siirretyt kannat todennäköisesti pystyisi sopeutumaan uusiin olosuhteisiin.

Saimaannieriän toimenpideohjelma valmistui vuonna 2006. Toimenpideohjelman valmistumisen aikaan nieriäkanta oli vaarassa kadota kokonaan, sitä esiintyi luonnonvaraisena enää vähäisiä määriä Kuolimossa. Viljelyssä ollut emokalasto oli vähäinen ja geneettisesti kapea.Toimenpideohjelman päätavoitteena on nieriäkannan säilyttäminen Vuoksen vesistöalueella luonnossa lisääntyvänä ja kalastusta kestävänä kalalajina sen elinalueiksi soveltuvilla alueilla.

Nieriää on suojeltu Kuolimolla kalastusalueen kalastuksen säätelypäätöksillä 1990-luvun alkupuolelta aina vuoteen 2019 asti. Kalastuslain kokonaisuudistuksen yhteydessä kalastusalueet korvattiin kalatalousalueilla. Samalla kalatalousalueiden päätösvalta kalastuksen säätelyn osalta lakkasi ja se siirrettiin ELY-keskuksiin.

Vuonna 2018 perustettiin Kuolimon nieriäkannan seurantaryhmä, jonka tavoitteeksi asetettiin nieriän suojelun ja muiden kalalajien kalastuksen yhteensovittaminen sekä mm. tiedotuksen, hanketoiminnan ja seurannan tehostaminen. Seurantaryhmässä on edustajia mm. vesialueen omistajista, kalatalousalueesta, kalatalouden neuvontajärjestöistä, viranomaisista, tutkimuksesta, maakuntaliitosta ja kunnasta. Seurantaryhmä asetti tavoitteeksi vuoteen 2030 mennessä elinvoimaisen nieriäkannan palauttamisen Isoselän ja Morruunvuorenselän alueelle. Tavoite asetettiin

toimenpiteiden kohdentamiseksi kaikkein tärkeimpiin alueisiin ja parhaimman tiedon kohteisiin.

Ryhmässä laadittiin ehdotus nieriän suojelemiseksi ja kalastuksen järjestämiseksi Kuolimolla. ELY-keskukset tekivät pitkälti seurantaryhmän esitykseen ja siitä pyydettyihin lausuntoihin perustuvan kalastuksen säätelypäätöksen vuosille 2020-2021. Vuodesta 2022 alkaen kalastuksensäätelyn oli tarkoitus pohjautua Korpijärvi-Kuolimon kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmaan. Koronaepidemia siirsi käyttö- ja hoitosuunnitelmien valmistumista, mistä johtuen Korpijärvi-Kuolimon kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmaa ei ole vielä hyväksytty ELY-keskuksessa. Nieriäkannan säätelyä on tarpeen jatkaa välittömästi ja suunnitellut ja tarpeelliset toimenpiteet ovat edellä mainittuun viitaten kaikkien toimijoiden tiedossa ja kirjattuna käyttö- ja hoitosuunnitelmaluonnokseen.

RATKAISU JA VOIMASSAOLO

A) Pohjois-Savon ja Varsinais-Suomen Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset kieltävät kalastuslain 53 §:n perusteella kaiken kalastuksen karttaliitteen 1 mukaisella alueella Kuolimon Isoselällä sekä karttaliitteen 2 mukaisella alueella Kuolimon Morruuvuorenselällä lukuun ottamatta:

1) ongintaa
2) heitto- ja perhokalastusta
3) rysä- ja katiskakalastusta
4) rantanuottausta
5) nuottausta 15.10. – 15.4. välisenä aikana

Edellä mainitusta poiketen on lisäksi sallittua:

1) vesialueen omistajan lupaan perustuva enintään kahdella vavalla per venekunta tapahtuva vetouistelu karttaliitteen 3 mukaisella alueella Isoselällä
2) vesialueen omistajan lupaan perustuva vetouistelu karttaliitteen 4 mukaisella alueella Morruuvuorenselällä

Kiellettyjä kalastusmuotoja ovat siten mm. verkkokalastus, pilkkiminen, troolikalastus, kaikenlaiset koukkupyydykset sekä vetouistelu lukuun ottamatta karttaliitteiden 3 ja 4 mukaisia alueita.

B) Varsinais-Suomen Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus kieltää Kuolimon Isoselällä karttaliitteen 5 mukaisella alueella kalastuksen solmuväliltään 19-54 mm verkoilla ympärivuotisesti ja kaiken verkkokalastuksen 15.9.-31.12 välisenä aikana.

Päätös on voimassa 1.1.2022 – 31.12.2026.

Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

PERUSTELUT

Kalastuslain tarkoituksena on parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon pohjautuen järjestää kalastus sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestävällä tavalla, turvaten kalavarojen kestävä ja monipuolinen tuotto, kalakantojen luontainen elinkierto sekä monimuotoisuus ja suojelu.

Kalastuslain 53 §:n perusteella ELY-keskus voi, jos vesialueella esiintyy kalalaji tai -kanta, jonka elinvoimaisuus tai tuotto on heikentynyt tai vaarassa heikentyä taikka vesialue on keskeinen kalalajin tai -kannan lisääntymisen kannalta mm. kieltää kalastamisen tietyllä pyydyksellä tai kalastustavalla taikka kieltää kalastamisen tiettynä ajankohtana tai rajoittaa sitä. Rajoitukset tai kiellot eivät saa rajoittaa kalastusoikeuden hyödyntämistä enempää kuin on välttämätöntä rajoituksen tai kiellon tavoitteen saavuttamiseksi.

Kalastusasetuksen 1 §:n mukaan nieriä on kokonaan rauhoitettu Kuolimossa ja Saimaassa Puumalansalmen ja Vuoksenniskan välisellä alueella.

Kalastuslain 55 §:n mukaan rauhoitetun kalan pyydystäminen, myynti ja sellaisten pyydysten käyttö, jotka erityisesti soveltuvat sen pyydystämiseen, on rauhoitusaikana kielletty.

Saimaannieriä on tuoreimmassa uhanalaisluokituksessa määritelty äärimmäisen uhanalaiseksi. Kuolimo on sen merkittävin elinalue. Kalastajien havaintojen ja emokalapyyntien perusteella nieriää esiintyy erityisesti Isoselän alueella. Morruuvuorenselän nieriäkanta on todettu heikoksi ja se vaatii elpyäkseen palautusistutuksia. Luonnonvarakeskus on aloittanut kotiutusistutukset Morruuvuorenselälle keväästä 2020 alkaen. Nieriäkannan turvaaminen ja palauttaminen edellyttävät kestävän kalastuksen periaatteita Kuolimolla sekä kalastuksen rajoittamista nieriän nykyisillä elinalueilla Isoselällä ja Morruuvuorenselällä.

Kuolimon nieriän seurantaryhmä laati esityksen kalastuksen järjestämiseksi Kuolimolla vuonna 2019. Seurantaryhmän esityksessä

erilaiset pyydykset luokiteltiin niiden nieriään kohdistuvien haittavaikutusten perusteella. Haitallisimpina pyydyksinä voidaan pitää pyydyksiä, jotka joko tappavat nieriöitä tai joista niiden vapauttaminen hyväkuntoisena on mahdotonta tai erittäin vaikeaa. Erityisen haitallisiksi pyyntimuodoiksi seurantaryhmän esityksessä määriteltiin verkot, ilman erottelusäleikköä tehtävä troolaus, syvänneuistelu ja syvänteissä tapahtuva pilkkiminen ja koukkupyynti.

Seurantaryhmän esitykseen ja siitä pyydettyihin lausuntoihin pohjautuen ELY-keskukset tekivät vuosiksi 2020-2021 säätelypäätöksen, jolla rajoitettiin nieriän kannalta haitallisinta kalastusta Isoselällä ja Morruuvuorenselällä. Tällä päätöksellä pääsääntöisesti jatketaan aiempia kalastusrajoituksia Isoselällä. Morruuvuorenselän kalastusrajoituksia laajennetaan koskemaan nieriän kannalta haitallisimmaksi luokiteltuja pyydyksiä tai pyyntimuotoja Isoselän tapaan. Päätöksen myötä nieriän tärkeimmät elinalueet ovat tehokkaan suojelun piirissä.

Tapa, jolla päätös on paikallisesti valmisteltu, on katsottava sosiaalisesti kestäväksi. Päätöksessä on yhteensovitettu nieriän suojeluun, kaupalliseen kalastukseen ja vapaa-ajankalastukseen liittyvät näkökohdat.

Säätelypäätös noudattaa linjauksia, joita kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmaluonnoksessa on esitetty, joten päätös voidaan tehdä vuosille 2022-2026. Säätelytarpeet voivat tarkentua näinä vuosina seurannan myötä ja lisäsäätelyä on mahdollista tehdä jo ennen vuotta 2026, mikäli tarvetta ilmenee.

ELY-keskukset katsovat, että päätös on välttämätön nieriän tulevaisuuden kannalta ja että nyt asetettavilla rajoituksilla luodaan hyvät edellytykset nieriäkannan elpymiselle rajoittamatta kuitenkaan kalastusta tarpeettomasti.

Päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön heti, lainvoimaa vailla olevana. ELY-keskukset katsovat, että muutoin Kuolimon nieriäkanta vaarantuu kohtuuttomasti.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET	Kalastuslaki (379/2015) 53 §, 124 §
MUUTOKSENHAKU	Tähän päätökseen voi hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.
LISÄTIEDOT	Lisätietoja antaa tarvittaessa kalastusbiologi Teemu Hentinen (puh. 0400-623207) sähköposti etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi
TIEDOKSI	Kuolimon nieriäkannan seurantaryhmä Korpijärvi-Kuolimon kalatalousalue Kaakkois-Suomen poliisilaitos Etelä-Savon poliisilaitos
LIITTEET	Valitusosoitus Kartat (5 kpl)
NÄHTÄVILLE	Savitaipaleen kunnan ilmoitustaulu ELY-keskusten sähköiset ilmoitustaulut Kalastusrajoitus.fi -palvelu

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty. Asian ovat esitelleet kalastusbiologi Teemu Hentinen ja kalastusmestari Vesa Vanninen ja asian ovat ratkaisseet kalatalouspäällikkö Timo Takkunen ja johtava kalatalousasiantuntija Mikko Koivurinta. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

Tämä asiakirja POSELY/3724/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POSELY/3724/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Hentinen Teemu 28.12.2021 11:26

Esittelijä Vanninen Vesa 28.12.2021 11:47

Ratkaisija Takkunen Timo 28.12.2021 11:45

Ratkaisija Koivurinta Mikko 28.12.2021 15:04

Liitekartta 1, Kuolimon kalastusrajoituspäätös, VARELY/8982/2021 ja POSELY/3724/2021.

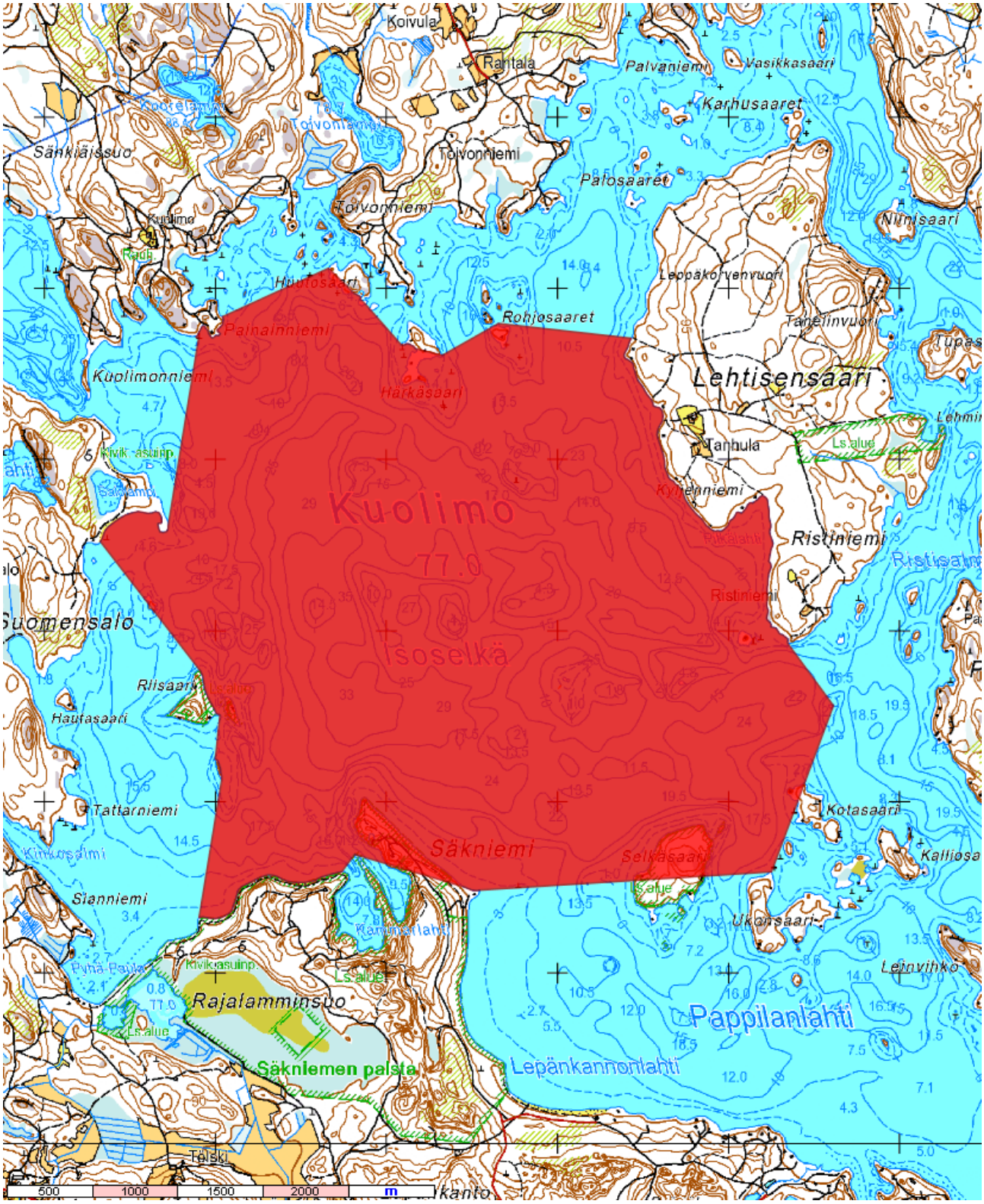

Liitekartta 2, Kuolimon kalastusrajoituspäätös, VARELY/8982/2021 ja POSELY/3724/2021.

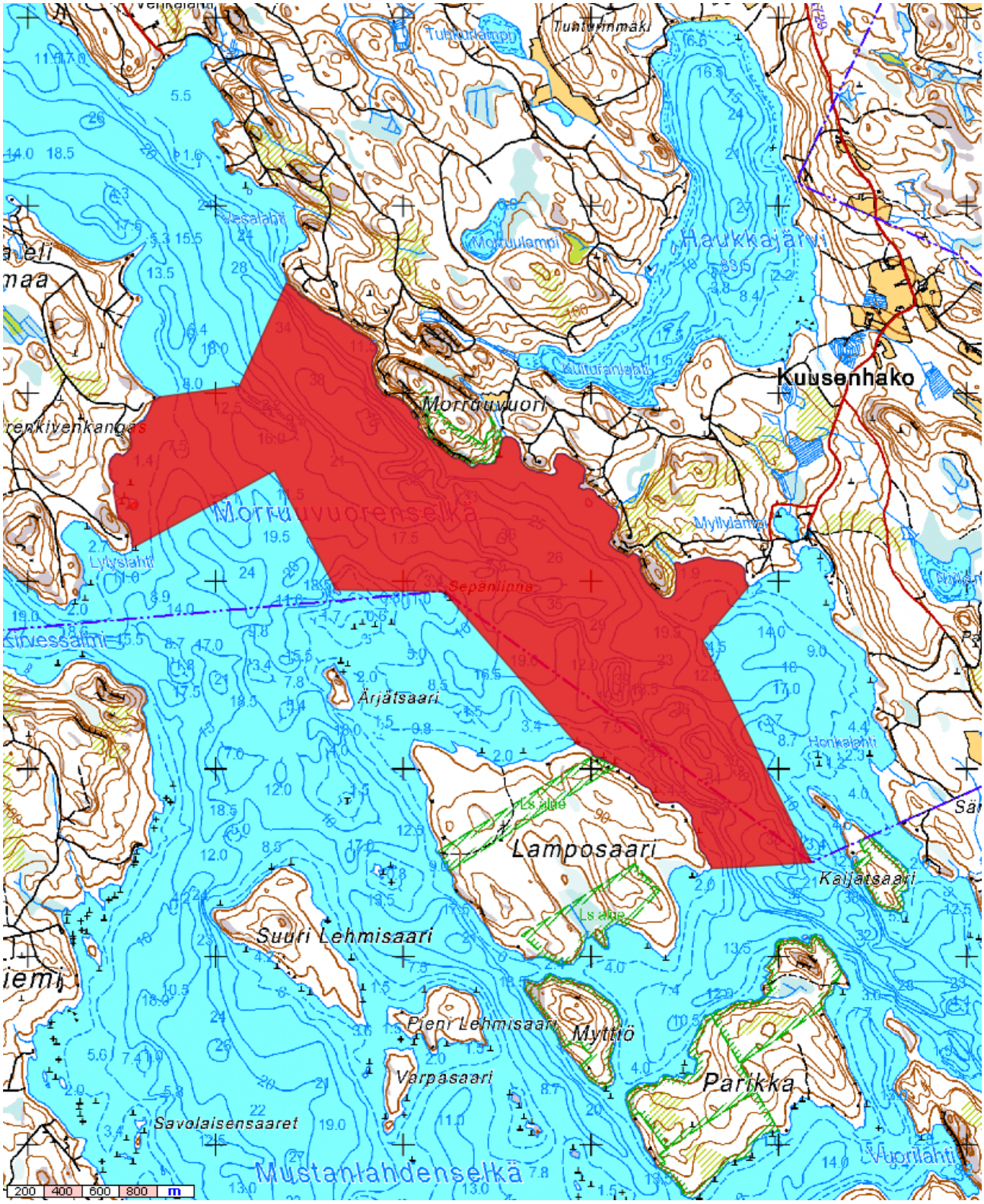

Liitekartta 3, Kuolimon kalastusrajoituspäätös, VARELY/8982/2021 ja POSELY/3724/2021.

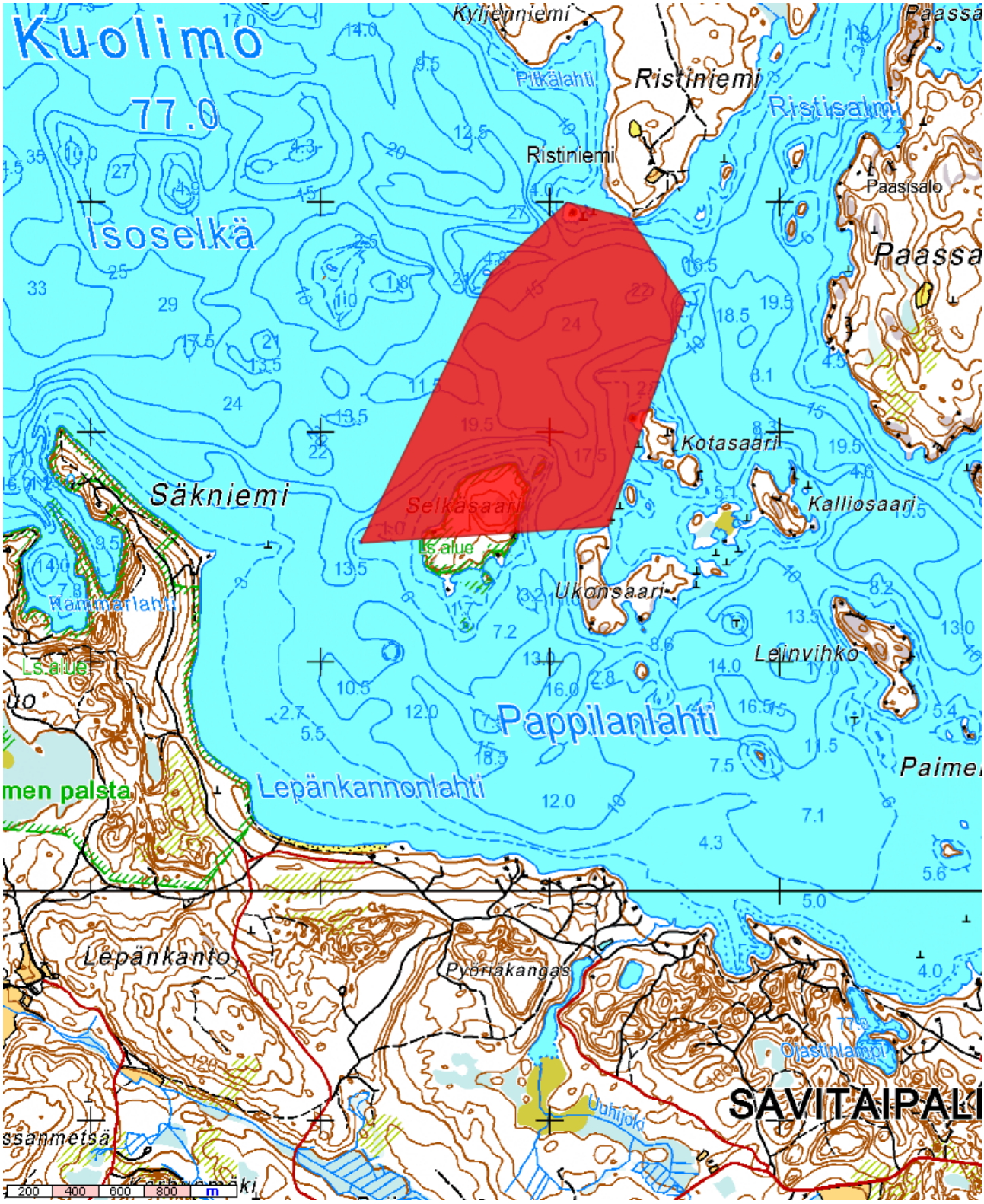

Liitekartta 4, Kuolimon kalastusrajoituspäätös, VARELY/8982/2021 ja POSELY/3724/2021.

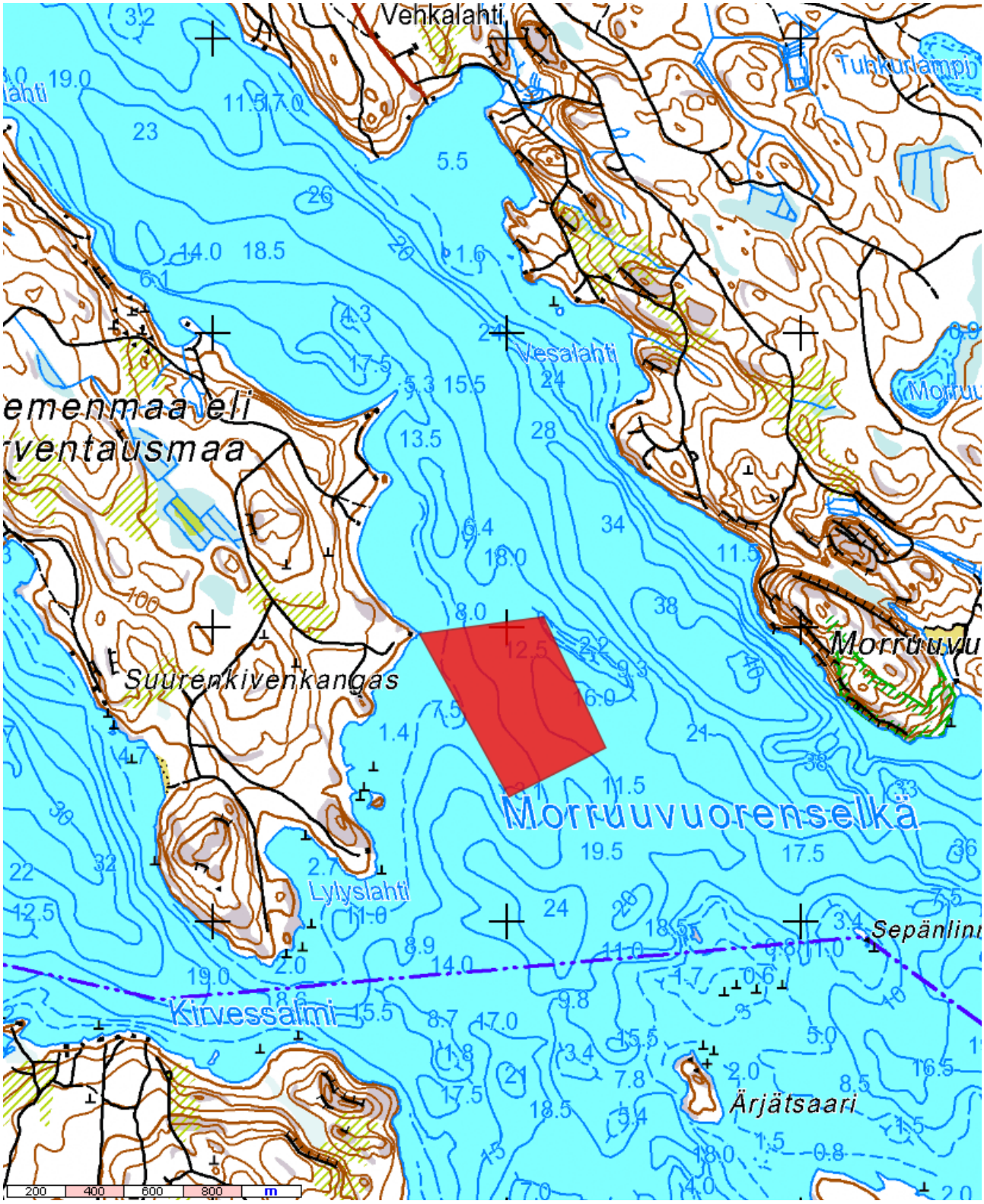

Liitekartta 5, Kuolimon kalastusrajoituspäätös, VARELY/8982/2021 ja POSELY/3724/2021.

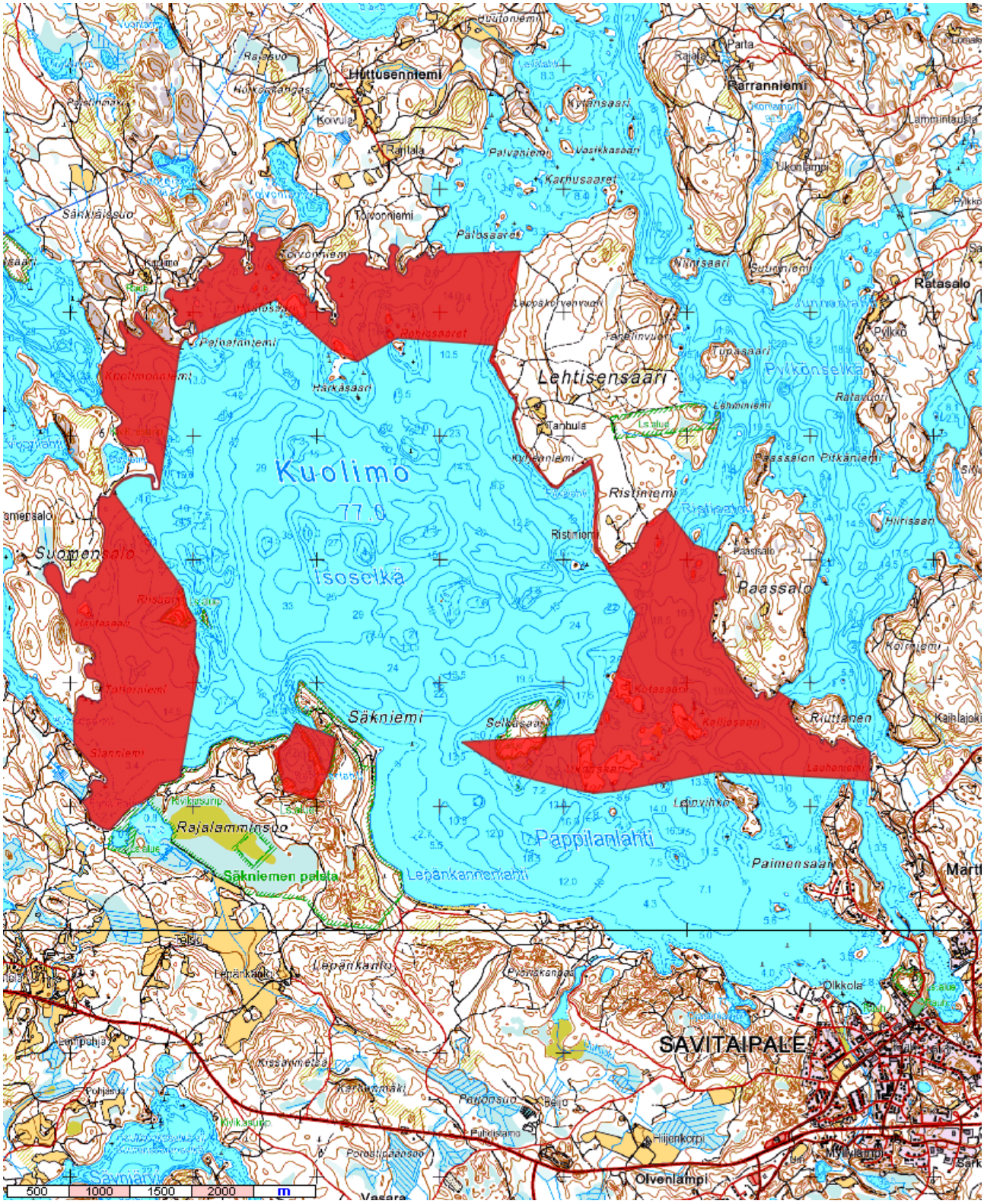

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siitä **Itä-Suomen hallinto-oikeuteen.**

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaantipäivästä. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään. Valituksen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä arkipäivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- Jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta.
- Jos päätös on lähetetty postitse tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene.
- Jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta.
- Jos päätös on lähetetty sähköisesti tavallisena tiedoksiantona, asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.
- Jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä.
- Jos päätös tai kuulutus sen nähtävänä pitämisestä on julkaistu julkisella kuulutuksella tai kuulutuksella virallisessa lehdessä, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jolloin julkinen kuulutus tai kuulutus virallisessa lehdessä on julkaistu.
- Viranomaisen tietoon asia katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Valituskirjelmä on osoitettava **Itä-Suomen hallinto-oikeudelle** ja siinä on ilmoitettava:

- päätös, johon muutosta haetaan (*valituksen kohteena oleva päätös*),
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*) sekä
- vaatimusten perustelut.

- oikaisuvaatimuksen tehnyt saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja, mutta hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

- valittajan nimi, kotikunta ja yhteystiedot: postiosoite ja puhelinnumero sekä mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.
- jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot.
- valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.
- yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valitukseen on liitettävä

1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle;

4) mahdollisen asiamiehen valtakirja tai selvitys asiamiehen toimivallasta, mikäli asiamiehenä toimii muu kuin asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa **Itä-Suomen hallinto-oikeudelle**. Lähettäjän vastuulla asiakirjat voi lähettää myös postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä Itä-Suomen hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 260 euroa, ellei valittaja tuomioistuinmaksulain (1455/2015, muut. 1383/2018) nojalla vapaudu maksuvelvollisuudesta. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Itä-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot ja asiointiosoite

Postiosoite	PL 1744, 70101 KUOPIO
Käyntiosoite	Minna Canthin katu 64, Kuopio
Sähköposti	ita-suomi.hao@oikeus.fi
Puhelinvaihde	029 56 42500, telekopio 029 56 42501
Virka-aika	8.00 – 16.15